

Szám: 45-1/8/1982.

1...¹³... sz. pld.

A MINÓSÍTÉS MEGSZÚNT
a 2003. évi III. tv. 12. § (8)
bekezdésére figyelemmel.

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTER-HELYETTESÉNEK

1/1982. számu

K Ö R L E V E L E

a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság és a Román Szocialista Köztársaság speciális szervei Magyar Népköztársaságot sértő tevékenysége operatív felderítésének és elhárításának feladatairól

Budapest, 1982. ..junius..... hó ¹⁸...-n

Tárgy: a Jugoszláv Szocialista Szövet-
ségi Köztársaság és a Román Szocia-
lista Köztársaság speciális szervei
Magyar Népköztársaságot sértő tevékeny-
sége operatív felderítésének és elhári-
tásának feladatairól

A MINŐSÍTÉS MEGSZÚNT
a 2003. évi III. tv. 12. § (8)
bekezdésére figyelemmel.

K Ö R L E V É L

Az MNK érdeke és ennek megfelelően politikai célkitűzése a JSZSZK és RSZK vonatkozásában egyaránt a politikai és állam-
közi kapcsolatok javítása. A két ország titkosszolgálati MNK el-
leni tevékenységének elhárítási feladatait ennek megfelelően kell
értelmezni és kezelni, a munkát a politikai céloknak szigoruan
alárendelve kell szervezni és végrehajtani.

A felderítésben, elhárításban érintett operatív szervek a körle-
vélben érintett feladataikat a konspiráció szigorú betartásával
kötelesek teljesíteni.
Ennek érdekében a keletkezett információk, bizalmas adatok a terü-
leten való védelmére a továbbiakban a Jugoszláv vonalon az X-200
a Román vonalon pedig az X-300 fedőszám alatt kell szerepeltetni.

Az X-200-as terület vonatkozásában 1972-ben átfogó helyzetkép-
elemzés, értékelés készült /száma: 40-4100/72./. Ez tartalmazta,
meghatározta az állambiztonsági munka irányait, feladatait, me-
lyet a Miniszter elvtárs jóváhagyott. Az akkori megállapítások,
feladatok többsége ma is időszerű, helytálló, éppen ezért nem
indokolt új rendelkezés kiadása. Ez az anyag az X-300-as vonat-
kozásban még nem rendelkezhetett, miután az ismert gond, prob-
léma később keletkezett.

Ebben az okmányban foglalt feladatok, megállapítások román relá-
cióban is helytállóak, ezért értelemszerűen ebből kell kiindulni
az X-300-as vonalon is az állambiztonsági elhárító munka felada-
tainak meghatározásánál.

A JSZSZK és az RSZK titkosszolgálati /SUP és JNA, illetve a
SECURITATE/ részéről hazánk ellen irányuló ellenséges tevékeny-
ség elhárítása állambiztonsági feladatainak irányai:

1. felderíteni hazánk és a szocialista közösség egységének gyengi-
tésére, együttműködésének zavarására, érdekkellentétek létreho-
zására, esetenként a marxizmus-leninizmus torzítására irányuló
akcióikat és propaganda-tevékenységüket;
2. információkat szerezni az adott országok belső feszültségére
utaló és vonatkozó olyan adatokra, amelyek kihatással vannak,
vagy lehetnek belső stabilitásukra, illetve külkapcsolataikra,
baráti szocialista országok irányában tervezett lépéseikre;

3. feideríteni és akadályozni a vezető NATO-országok hirszerző és más ellenséges szervei tevékenységét, amely a nemzeti-ségi politikában mutatkozó eltérő gyakorlatot, véleménykülönbséget felhasználva a nacionalizmus szítására, a kormányok és pártok közötti ellentétek fokozására irányul, továbbá feideríteni és elhárítani a Románia és Jugoszlávia területéről kiinduló az MNK elleni imperialista /izraeli/ hirszerző szervek harmadik országos tevékenységét.

A vezető NATO-országok hirszerző szervei általi felhasználást leginkább számbavehető kategóriák;

- a/ az érintett országokba akkreditált imperialista országok diplomatái és egyéb képviselői,
  - b/ Románia területét felhasználó cionista mozgalom aktivistái,
  - c/ az MNK-ba beutazó, illetve átutazó ellenséges tevékenységgel gyanúsítható jugoszláv vendégmunkások,
  - d/ Jugoszlávia területéről egyes magyar állampolgárok Nyugatra szökését elősegítők köre;
4. Megakadályozni, hogy hazánk területének felhasználásával nacionalista és fasiszta emigrációs szervezetek ellenséges tevékenységet folytassanak Jugoszlávia, illetve Románia ellen, valamint jugoszláv állampolgárok az imperialista országok titkosszolgálateival, propaganda-központjaival kapcsolatot létesítsenek, vagy tartsanak, illetve hazánk területét ellenséges propaganda-termékek továbbítására használják fel.

Az operatív feiderítő, elhárító munkánk határfokának növelése érdekében biztosítani kell:

- információs bázisaink erősítését,
- a feiderítő és feidoigozó munka színvonalának javítását,
- a mélyégi feladatok végrehajtására alkalmas hálózati jelölt-kiválasztását, beszerzését, célirányos foglalkoztatását,
- a III. Főcsoportfőnökség rendelkezésére álló operatív eszközök tudatos, célirányos és szakszerű alkalmazását, összehangolt irányítását és felhasználását,
- a keletkezett adatok és információk központi értékelését és elemzését,
- a feladatok és azok végrehajtásának egységes értelmezését.

Az MNK ellen irányuló titkosszolgálati tevékenység feiderítésének elsődleges célja a prevenció, az ismertté vált ellenséges cselekmények megszakítása, akadályozása, feltételeinek megszüntetése, állambiztonsági eszközökkel a politikai célok elérésének elősegítése.

Az állambiztonsági elhárító munka konkrét feladatai

1. Folyamatosan megbízható információkat szerezni:

- A JSZSZK és az RSZK állambiztonsági szerveinek hazánk és a Varsói Szerződés tagállamai ellen folytatott ellenséges tevékenysége bázisairól, fedőszerveiről, valamint módszereiről.
- Az MNK-val kötött egyezmények egyoldalú módosítására irányuló lépéseiről, ilyen terveiről, azok indítékairól, céljáról.
- A Varsói Szerződés, a KGST és más szervezetek ellen irányuló, közös fellépéseket és megállapodásokat gátló terveiről, valamint a Szovjetunió és egyes szocialista országok tekintélyének lejáratására, vagy közöttük feszültség keletkezésére irányuló elképzeléseiről.
- A JSZSZK és az RSZK vezetése által országuk védelme és a belső ellenállás fékentartása érdekében hozott azon politikai, gazdasági, katonai, illetve nemzetiséget érintő határozatokról, titkos intézkedéseiről, s azok végrehajtásáról, amelyek az adott ország bel- és külpolitikája kedvező, vagy kedvezőtlen változást eredményezhetnek.
- A JSZSZK és RSZK, valamint a Kínai Népköztársaság és a főbb nyugati országok közötti politikai, katonai együttműködés konkrét területeiről, továbbá a szocialista tábor országainak az el nem kötelezett országokra gyakorolt befolyásának csökkentésére irányuló jugoszláv és román törekvéseiről.

2. Konkrét elhárítási intézkedéseket tenni:

- A két ország budapesti/és debreceni/küiképviseleteinek beosztottai, továbbá hazánk területén létesülő kultura háza, szervizek alkalmazottai és az ösztöndíjasok körében azon személyek feiderítésére, akik valamilyen formában kapcsolatban vannak a speciális szervekkel.
- Az RSZK debreceni küiképviseleti objektuma tevékenységéből eredő állambiztonsági feladatok teljesítése érdekében végre kell hajtani az X-300-as főkonzuliátus operatív biztosítására jóváhagyott intézkedési tervet.
- A JSZSZK és az RSZK területeiről idegenforgalmi, kereskedelmi, kulturális, illetve egyéb fedéssel beutazó hirszerző tisztek és ügynökök, valamint tevékenységük, kapcsolataik feiderítésére.
- Az országaink közötti együttműködésben konkrétan résztvevő személyekkel, illetve a JSZSZK-ban és az RSZK-ban levő küiképviseletünk beosztottaival, a közös határállomásokon dolgozókkal, valamint a kint tanuló ösztöndíjasokkal szembeni ellenőrző tevékenység, provokatív és egyéb megkülönböztető intézkedések feiderítésére.

- A JSZSZK-bóli és az RSZK-bóli áttelepülő és áttelepült személyek körében a telepitett - különös tekintettel a perspektivikus célu - ügynökségük feiderítésére. Az áttelepült ellenőrzését minden esetben meg kell szervezni, ha:
    - a/ áttelepülése előtt az adott ország biztonsági szolgálatainak beosztottja, szervezett kapcsolata volt, vagy akinek kötődése a biztonsági szervhez más adat alapján bizonyítható, vagy fejtehető,
    - b/ áttelepülése után a külkapcsolatok bonyolítása területén fegyveres erőknél, testületknél, fontos hadiipari objektumban, az idegenforgalom vonalán jelentős beosztásba helyezkedett el, katonai objektum vagy felvonulási utvonalak közelében telepedett le, az adott ország külképviselői rendszeres kapcsolatot tart, vagy nacionalista jellegű csoportosulásban vesz részt.
  - Az MNK-ban élő délszláv és román nemzetiségi szervezetek vonalán az anyaországok hazai bázisról, valamint a külképviselőik felhasználásával folytatott befolyásolás, vagy az ideológiai felkzázító tevékenység irányának, módszereinek feiderítésére.
  - A III. Főcsoportfőnökség illetékes szerveivel együttműködve intézkedéseket tenni a nacionalista tartalmu anyagok áramoltatásának, a hazai és az érintett országokban működő nacionalista csoportok kapcsolattartásának megakadályozására, az államaink között megülvő kapcsolatok megzavarására irányuló tevékenységük megismerésére. Operatív eszközökkel is elősegíteni a káros nacionalista csoportosulások, szervezetek bomlasztását, a kárt okozó prominens személyek lejáratását, leleplezését.
  - Az MNK-ba beutazó, illetve átutazó, Nyugaton dolgozó jugoszláv vendégmunkások körében a nyugati, illetve a hazai titkosszolgálatokkal együttműködő személyek kiszürésére.
  - Az RSZK-bóli Magyarországra áttelepült, majd Nyugatra távozott, de rendszeresen beutazó személyek körében a harmadik, illetve az anyaország hirszerző szerveihez való tartozás kiszürésére.
3. Erősíteni kell hazai és határon túli információs és feiderítő bázisunkat annak figyelembevételével, hogy egyes speciális esetektől eltekintve kizárólag elhárítási eszközöket lehet felhasználni, információszerzésre a legális lehetőségeket, továbbá a rezidenturáink hivatalos kapcsolatait, hirforrásait, és a követségi ügyfélforgalomból adódó lehetőségeket, valamint a vizuális feiderítést.
- Erősíteni az operatív ellenőrzésre és feiderítésre alkalmas hálozati pozíciókat - elsősorban magyar állampolgárok között - az országok közötti érintkezési területeken, az együttműködésben és érintkezésben rendszeresen résztvevők,

- különösen a kulturális, vizügyi, idegenforgalmi, közlekedés, határőrizeti és vámszervek dolgozói - továbbá az áttelepülők és ösztöndíjasok körében.

A kémeihárító szervezeteknek a jelöltek kiválasztásánál elsősorban a hazai bázisra kell támaszkodniuk, de a nyugati hírszerző szervezet irányába folytatandó operatív feladatok teljesítése érdekében esetenként célui kell kitűzni a jó hírszerzési lehetőségei rendelkező jugoszláv és román állampolgárok beszervezését is.

- Céllirányos eligazítás után információszerzés céljából folyamatosan kiutaztatni a központi és megyei osztályokról azokat a hálózati személyeket, akik megfelelő információs lehetőségekkel és kapcsolatokkal rendelkeznek az érintett országok állami, párt, társadalmi, stb. szerveinél dolgozó titokhordozók körében.
- Feliderítő jellegű adatok megszerzése céljából nyíltan vagy fedéssei meghallgatni a JSZSZK, illetve az RSZK biztonsági szervei által eljárás alá vont, hivatalos uton visszaküldött, illetve visszairányított vagy más módon - indok nélküli - zaklatott magyar állampolgárokat. Az adott országból hazánkba beutazó és törvényeinket megsértő állampolgáraikkal szembeni eljárásokat is fel lehet használni információ szerzésére.
- Az önként felajánkozókat - rendhagyó eseteket kivéve - el kell utasítani. Meghallgatásuk, a velük folytatott beszélgetések minden esetben csak a további ellenőrzés alapjául szolgálhatnak. Ezt követően kell eldönteni, hogy őszinte közlésről vagy provokációról van-e szó. A munka során ügyelni kell a provokációs célú felajánkozásokkal okozható károk elkerülésére.

4. A két területen folytatott állambiztonsági munka során biztosítani a politikai és az összbelügyi érdekek érvényesülését és az operatív munka szigorúan centrális irányítását.

- Az állambiztonsági feladatok végrehajtását úgy kell megszervezni, hogy az intézkedések ne válhassanak országaink között újabb feszültségek forrásává. Biztosítani kell, hogy az intézkedések politikai érdekeket ne sértsenek.
- Gondosan mérlegelni kell az egyes eseményeket, ellenséges tevékenységre utaló körülményeket és ennek alapján tenni javaslatot az intézkedésre. A hangsúly a megelőzésen van. Bátran kell kezdeményezni igazgatásrendészeti kényszerintézkedéseket, mint például a tiltónévjegyzékbe való felvétel, a kiutasítást, a tartózkodási engedély megvonását, hatósági figyelemztetést, pénzbírság kiszabását, stb.
- Az olyan intézkedések, amelyek fontos politikai kihatással lehetnek, vagy lényegesen befolyásolhatják az országaink közötti kapcsolatok alakulását /szabadság-koriátózás, titkos támadó vagy nyílt intézkedések, játszmák, beszervezések/, a III/II. Csoportfőnökség vezetőjének engedélyével hajthatók végre, illetve egyetértésével terjeszthetők fel magasabb

szintü engedélyezésre.

Mindkét országból kiinduló, vagy oda irányuló beiső ellenzéki személyeket is érintő ellenséges tevékenységről szerzett információkat a III/III. Csoportfőnökségnek folyamatosan meg kell küldeni, az ellenséges tevékenység eiháritásávi kapcsolatos intézkedéseinket pedig egyeztetni.

- A konkrét kémelháritási intézkedéseikkel kapcsolatos jelentéseket, javaslatokat, intézkedési terveket és összefoglaló jelentéseket, amelyek magasabb parancsnoki jóváhagyást, vagy tájékoztatást igényelnek, véleményezés és továbbítás céljából a III/II-10. Osztály vezetőjének kell megküldeni.

Bizalmas nyomozás esetében a megyei szervnéi folyó különösen fontos, több szerve kiterjedő bizalmas nyomozás központi irányítása, ellenőrzése, segítése céljából a III/II-10. Osztály ellenőrző dossziét nyit.

- Az eiháritási területen folytatandó kémelháritó munka szakirányítását, koordinálását a III/II-10. Osztály végzi. Szervezi az együttműködést a III. Főcsoportfőnökség illetékes szerveivel, valamint a HÖR Felderítő Osztályávi, véleményezi a jóváhagyásra felterjesztett határozatokat, javaslatokat.
- A budapesti és az érintett megyei III/II. Osztályok a területük sajátosságainak megfelelően vonalás elv alapján szervezzék meg a feladatok végrehajtását, biztosítsák annak személyi technikai feltételeit és a feladatok végrehajtásába helyileg - bevont szerveikkel való együttműködést.
- A vonalakon keletkezett állambiztonsági jellegű, illetve az operatív helyzet változására vonatkozó, vagy arra mutató információ központi értékelése, elemzése és időben történő továbbítása érdekében:
  - napi jelentésben jelenteni a sürgős intézkedést, illetve a felső vezetés azonnali tájékoztatást igénylő eseményeket, információkat;
  - mindkét vonalon a speciális szolgálatok tevékenységére, ezzel összefüggésbe hozható körülményekre utaló információkat, azok feldolgozása további hasznosíthatósága érdekében a BM III/II. Csoportfőnök 02/1975. sz. Utasításának megfelelően - jelezve, hogy a napi információs jelentésben szerepeltették-e - a III/II-9. Osztálynak kell megküldeni.

Előzetes ellenőrzésekben és bizalmas nyomozásokban a III/II-10. Osztály végzi a szakirányítást és a szükséges koordinációt centrálisan, országos hatáskörrel.

- A vonalakon végrehajtott állambiztonsági elhárítási feladatokról, intézkedésekről, annak eredményéről, a bizalmas nyomozások állásáról, az operatív helyzetéről és az befolyásoló egyéb tényezőkről az érintett megyei III/II. osztály - központi összesítés céljából - a vonatkozó utasítások szerint félévenként a III/II-10. Osztálynak összefoglaló jelentést terjesszen fel.

Az X-200 és X-300 speciális szolgálatok tevékenységének és a kialakult operatív helyzet értékelése alapján a III/II-10. Osztály minden év végén kidolgozza az évi munkaterv fő célkitűzéseit és annak alárendelt főbb feladatokat. Az érintett megyei III/II. osztályok ennek alapján a helyi sajátosságokat figyelembe véve dolgozzák ki a munkatervet, melyet a III/II-10. Osztálynak véleményezésre - összesítés céljából - terjesszenek fel.

- A feladatok bonyolultságára, politikai fontosságára való tekintettel a területen végzett munkában továbbra is biztosítani kell az ellenséges tevékenységre vonatkozó adatok, információk alapos ellenőrzését, valamint a szigorú konspirációt. X-200 és X-300-as vonalon folyó munkáról a főkapitány, az állambiztonsági helyettes, a III/II. osztály vezetője és a munkát végző operatív tiszt rendelkezhet ismeretekkel.
- Az elhárítási területen nyitott objektum-, vonaldossziékban, valamint a bizalmas nyomozásokban szereplő, illetve beszervezett személyeket, amennyiben a védeelmükhöz különlegesen fontos érdekünk fűződik, a 0012/1974. sz. BM Utasítás szerint fedőnéven, a "Különösen fontos, titkos" minősítés szabályainak megfelelően kell a nyilvántartásokban szerepeltetni.

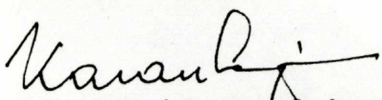
- xxx -

Mindkét vonalon az állambiztonsági elhárító munkában igen fontos szemléleti alapállás; a JSZSZK és az RSZK szocialista és nem ellenséges ország. Titkosszolgálataik MNK elleni tevékenységét tilos az imperialista országok ellenséges tevékenységével egy sorba állítani és e szerint kezelni.

Elhárító munkánk szervezése és végrehajtása nem sértheti a párt politikai döntéseit, rövid és hosszabb távu politikai céljainkat. Olyan helyzeteket, körülményeket nem idézhet elő, amelyek alkalmasak a jugoszláv és a román fél részéről történő manipulálásra, a kétoldali kapcsolatok rontására.

Biztosítani kell, hogy a fenti feladatokat a parancsnokok és az érintett állomány egységesen értelmezze, politikai célját világosan lássa, s azok végrehajtása érdekében hatékonyan munkálkodjon.

Budapest, 1982. június 18.

Karasz Lajos r. altbgy.
miniszterhelyettes

Készült: 1 pld-ban 8 lap
Fénymásolva: 34 pld-ban

Felterjesztve és kapják: külön elosztó szerint